

การศึกษาลักษณะที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ในหนังสืออ่านสนุก
สำหรับเด็ก ซึ่งพิมพ์ในพุทธศักราช 2530

นางสาววิไลวรรณ ไอรส

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-413-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017178i 117412036

A STUDY OF THE CHARACTERISTICS DEMONSTRATING
CREATIVITY IN TRADE-BOOKS FOR CHILDREN
PUBLISHED IN B.E.2530

Miss Wilaiwan Oros

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1990
ISBN 974-577-413-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาลักษณะที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ในหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็กซึ่งพิมพ์ในพุทธศักราช 2530

โดย

นางสาววิไลวรรณ ไอรอส

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยบัณฑิตวิทยาลัย เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Handwritten signature]

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิ์บุตร)

[Handwritten signature]

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว)

[Handwritten signature]

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ)

วิไลวรรณ โอรส : การศึกษาลักษณะที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ในหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็ก
ซึ่งพิมพ์ในพุทธศักราช 2530 (A STUDY OF THE CHARACTERISTICS DEMONSTRATING
CREATIVITY IN TRADE BOOKS FOR CHILDREN PUBLISHED IN B.E.2530)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สาลี ทองธวิ, 361 หน้า. ISBN 974-577-413-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ในหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็ก
วัย 6-11 ปี ตัวอย่างประชากรเป็นหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาที่ส่งเข้าประกวดตาม
โครงการประกวดหนังสือประจำปี ที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ.2530 จำนวน 104 เล่ม

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. หนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาแสดงลักษณะความคิดสร้างสรรค์ มีจำนวน 81 เล่ม
หรือคิดเป็นร้อยละ 77.88 ของจำนวนหนังสือทั้งหมด 104 เล่ม
2. มีหนังสือที่แสดงลักษณะความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 3 ลักษณะ ตามเกณฑ์การวิจัยที่สร้างขึ้น
จำนวน 22 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 21.15 ของจำนวนหนังสือทั้งหมด 104 เล่ม และคิดเป็นร้อยละ
27.16 ของจำนวนหนังสือที่มีลักษณะที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 81 เล่ม
3. ในจำนวนหนังสือ 81 เล่ม ที่ปรากฏลักษณะความคิดสร้างสรรค์ มีจำนวน 50 เล่ม ที่แสดง
ลักษณะความคิดสร้างสรรค์ทางด้านสติปัญญา มีหนังสือ 67 เล่ม ที่แสดงลักษณะความคิดสร้างสรรค์ทางด้าน
พฤติกรรมทางความคิดสร้างสรรค์ และมีหนังสือจำนวน 44 เล่ม ที่แสดงลักษณะที่เป็นสื่อและแนวทางที่
ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
4. ลักษณะความคิดสร้างสรรค์ทางด้านสติปัญญาที่พบมาก คือ ความคิดเชื่อมโยง รองลงมา
คือ ความคิดจินตนาการ และความคิดดัดแปลงตามลำดับ ลักษณะของพฤติกรรมทางความคิดสร้างสรรค์
ที่พบมาก คือ การซักถาม รองลงมา ความสงสัย และคาดเดา ลักษณะที่เป็นสื่อและแนวทางที่ทำให้เกิด
ความคิดสร้างสรรค์ที่พบมาก คือ ความภาคภูมิใจ รองลงมาคือ ความเป็นเหตุเป็นผล

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

WILAIWAN OROS : A STUDY OF THE CHARACTERISTICS DEMONSTRATING
CREATIVITY IN TRADE BOOKS FOR CHILDREN PUBLISHED IN B.E.2530.
THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. DR.SUMLEE THONGTHEW, Ph.D., 361 PP.
ISBN 974-577-413-8

The purpose of this research was to study the characteristics demonstrating creativity in trade books for children between the ages of 6-11 years. The samples were 104 trade books for elementary school children which were published in B.E.2530 and were nominated in the annual book contest.

Findings,

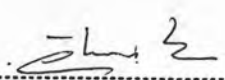
1. There were 81 trade books, accounted for 77.88 percent of the total 104 books which displayed creative characteristics in the content.

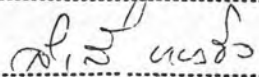
2. There were 22 trade books, accounted for 21.15 percent of the total 104 books, or 27.16 percent of the 81 books that displayed creative characteristics. The 22 books displayed all 3 creative characteristics according to the established criteria.

3. Of these 81 books which demonstrated creative characteristics, there were 50 and 67 books displayed the intellectual, and behavioral creative characteristics, accordingly. Only 44 books displayed the characteristics of being medium leading to creative thinking.

4. The intellectual creative characteristics mostly found was the characteristic of association followed by imaginative and adaptive thinking. The behavioral creative characteristics mostly found was questioning, followed by curiosity and guessing. The characteristics of being medium leading to creative thinking mostly found was pride, followed by logical thinking.

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้สำเร็จลงได้เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิ์บุตร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชรวรรณ จันทรางศุ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ กรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำแนะนำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาเป็นผู้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการทำวิจัย ช่วยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดี จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ กล่อมจิตต์ พลายเวช อาจารย์ จินตนา ไบกาชฎี อาจารย์ ม.ร.ว.สายสิงห์ ศิริบุตร อาจารย์ธารา กนภณดี อาจารย์ ประเทศ สุขสถิตย์ ที่ได้กรุณาคัดเลือกหนังสือที่นำมาใช้เป็นต้นแบบในการสร้างเกณฑ์การวิจัยนี้ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี รังสินันท์ รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล ที่กรุณาตรวจแก้ไขเกณฑ์การวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายที่จะลืมไม่ได้คือ พ่อแม่ พี่น้องและเพื่อนๆ ที่คอยเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ จนการวิจัยนี้สำเร็จลงด้วยดี

วิไลวรรณ ไอรส

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญตาราง	
บทที่	

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2. เอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความคิดสร้างสรรค์	8
ความหมายของความคิดสร้างสรรค์	8
ประโยชน์ของความคิดสร้างสรรค์	12
คุณสมบัติของผู้มีความคิดสร้างสรรค์	14
พัฒนาการของความคิดสร้างสรรค์ของเด็กวัยประถมศึกษา	19
การพัฒนาและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	20
เทคนิคที่สามารถนำมาใช้เพื่อฝึกฝนความคิดสร้างสรรค์	23
กิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
อุปสรรคของความคิดสร้างสรรค์	29
หนังสือสำหรับเด็ก	31
ความหมายของหนังสืออ่านสำหรับเด็ก	31
ประเภทของหนังสืออ่านสำหรับเด็ก	32
ประโยชน์ของหนังสือเด็ก	37
ความต้องการและความสนใจของเด็ก	38
การประกวดหนังสืออ่านสำหรับเด็ก	42
การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็ก	47
3. วิธีดำเนินการวิจัย	51
การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	51
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	55
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	93
สรุปผลการวิจัย	94
อภิปรายผลการวิจัย	98
ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	110
ประวัติผู้เขียน	354

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ความดีของเนื้อหาที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ทางด้านสติปัญญาที่ปรากฏในหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็ก	65
2 ความดีสูงสุดของลักษณะที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ทางด้านสติปัญญาที่ปรากฏในหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็ก	67
3 รายชื่อหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาแสดงลักษณะความคิดสร้างสรรค์ทางด้านสติปัญญาที่ปรากฏหลายลักษณะย่อย	69
4 ความดีของเนื้อหาที่แสดงพฤติกรรมทางความคิดสร้างสรรค์ในหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็ก	73
5 ความดีสูงสุดของพฤติกรรมทางความคิดสร้างสรรค์ที่ปรากฏในหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็ก	78
6 รายชื่อหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาแสดงลักษณะพฤติกรรมทางความคิดสร้างสรรค์หลายลักษณะย่อย	80
7 ความดีของเนื้อหาที่เป็นสื่อและแนวทางที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็ก	88
8 ความดีสูงสุดของลักษณะที่เป็นสื่อและแนวทางที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่ปรากฏในหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็ก	89
9 รายชื่อหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาแสดงลักษณะที่เป็นสื่อและแนวทางที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่ปรากฏหลายลักษณะย่อย	91
10 ตารางสรุปลักษณะที่แสดงความคิดสร้างสรรค์ตามเกณฑ์การวิจัย 3 ลักษณะที่ปรากฏในหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็ก	325
ตารางวิเคราะห์ลักษณะที่แสดงความคิดสร้างสรรค์	111
รายชื่อหนังสือที่ผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่ 3-5 คน คัดเลือกว่าเป็นหนังสือที่แสดงความคิดสร้างสรรค์	323
ความดีเฉลี่ยของลักษณะความคิดสร้างสรรค์ที่ปรากฏในหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็ก	332